

Opening Living Lab

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Programma

11.00 – 11.50 Presentaties

- ▶ *Circulaire tuinbouw en voucherregeling (Peter Oei, programma manager SIGN)*
- ▶ *Bouwsysteem met 75% paprikastengels (Rob van Hove, DIOR Bouw)*
- ▶ *Raffineren en hoogwaardige toepassingen: VARTA (Charles Goossens, laurierkwekerij GOVA)*
- ▶ *Kansen voor bouwmaterialen (Jan Willem van de groep, kwartiermaker Buyer group Biobased bouwmaterialen)*

11.50 Opening: Adri Bom Lemstra & Matthijs Dijkshoorn

- ▶ *Demonstratie Floriade innovaties: Growing airplanes, Growing Interiors, Gevouwen oevers (Andy Cartier, Rosa Hämäläinen, Laila Kestem, Anwen Pijpers)*

12.15 – 13.00 Busrit over terrein Dijkshoorn recycling

- ▶ *Broodjeslunch*

Innovatieprogramma circulaire tuinbouw

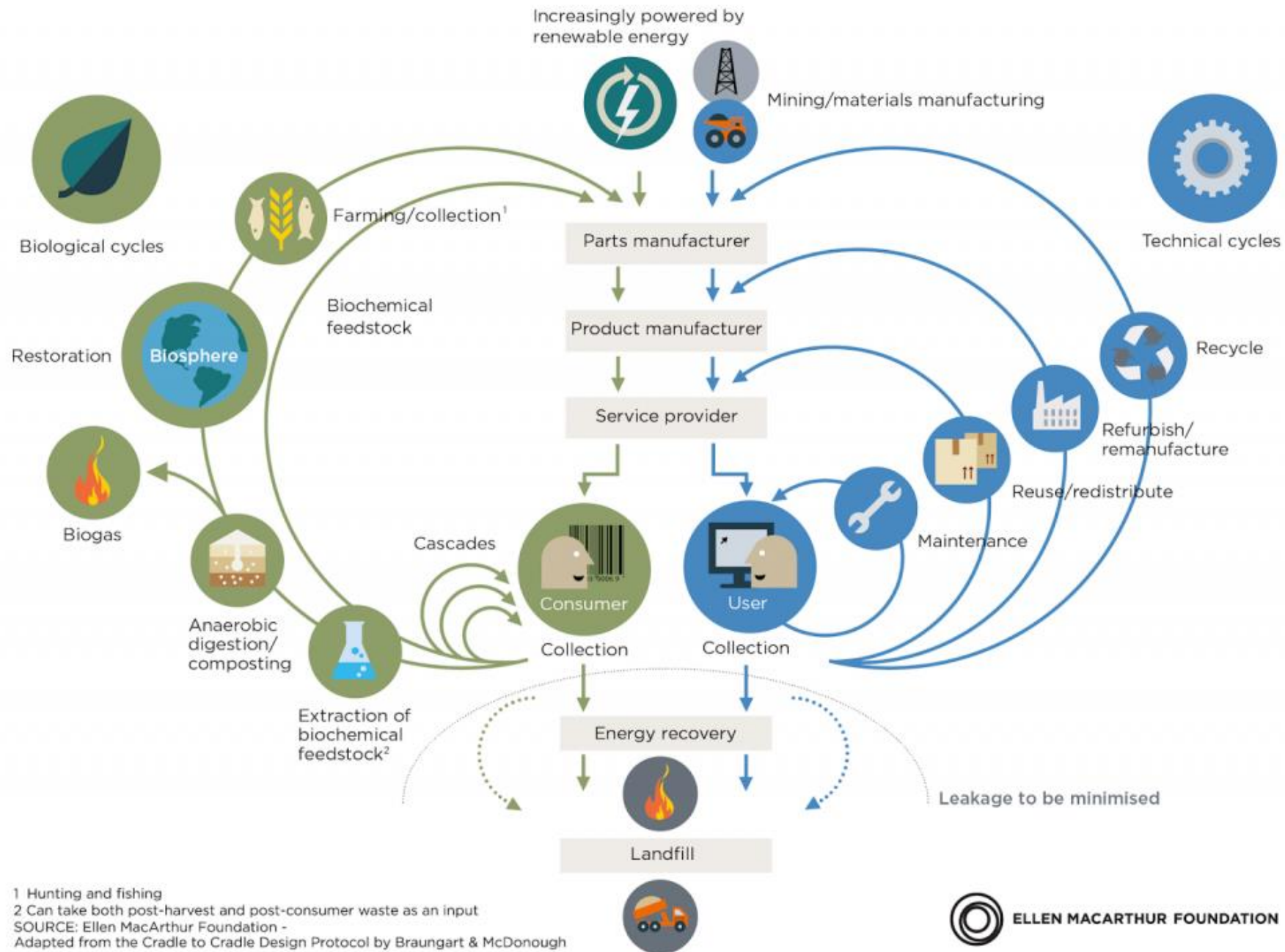
Thema's

- ▶ Substraat, nutriënten, (organische) reststromen, verpakkingen, machines en vastgoed

Doelen

- ▶ 250 product markt combinaties (pmc's) van reststromen uit de tuinbouw onderzoeken
- ▶ 50 pmc's op de markt
- ▶ 10 pmc's met impact
- ▶ 50 start ups / scale ups op het gebied van Circulaire Tuinbouw

CIRCULAR ECONOMY - *an industrial system that is restorative by design*

¹ Hunting and fishing

² Can take both post-harvest and post-consumer waste as an input

SOURCE: Ellen MacArthur Foundation -

Adapted from the Cradle to Cradle Design Protocol by Braungart & McDonough

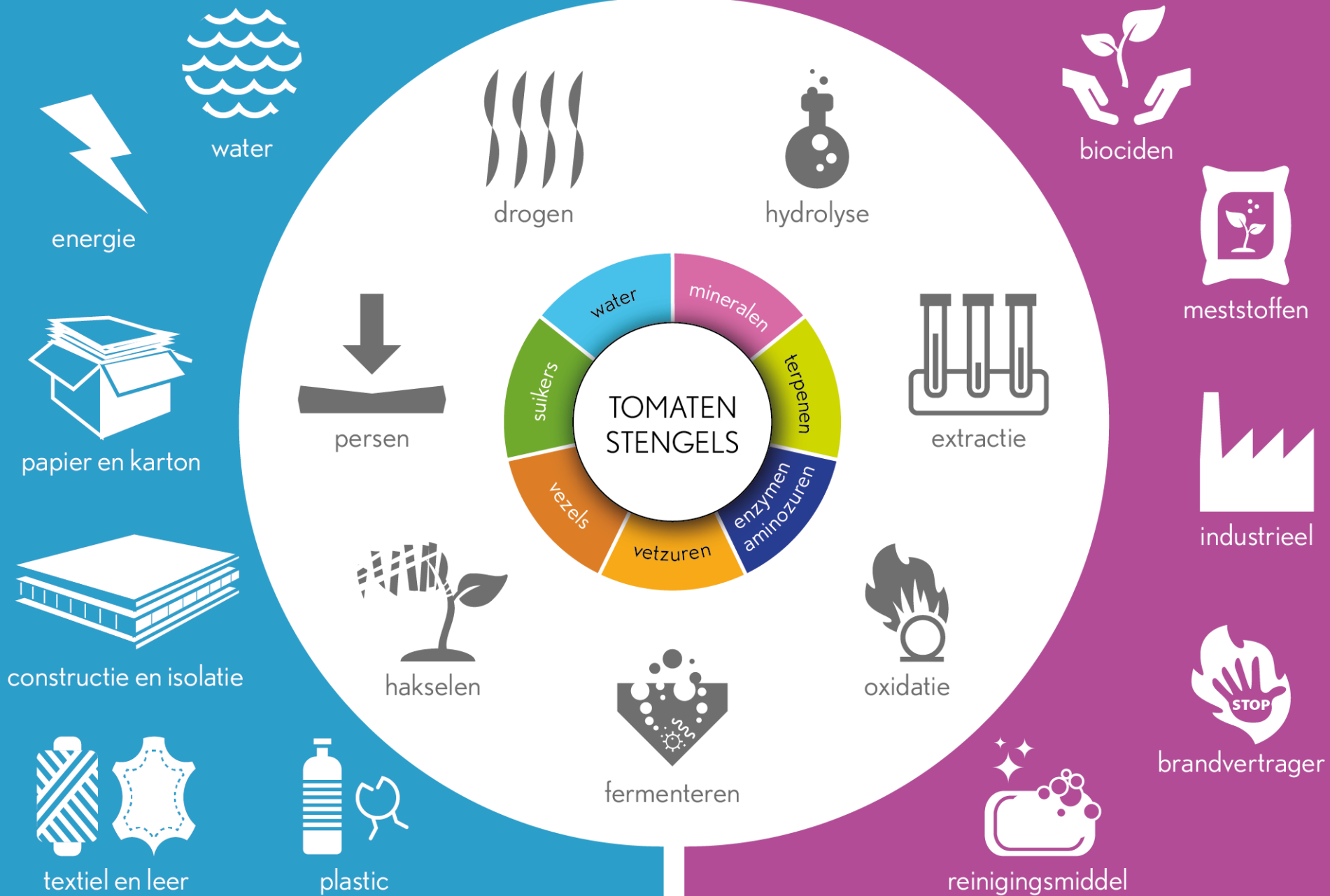
Weerbarstige praktijk

- ▶ Biomassa voor verbranding: maatschappelijk debat
- ▶ Beleid: hoogwaardiger inzetten
- ▶ Praktijk: vooral composteren, vergisten, verbranden
- ▶ Groene chemie: grote volumes, fossiel vaak goedkoper
- ▶ Belemmerende regelgeving: afval of grondstof
- ▶ Vervuiler betaalt niet

FYSIEK EINDPRODUCT

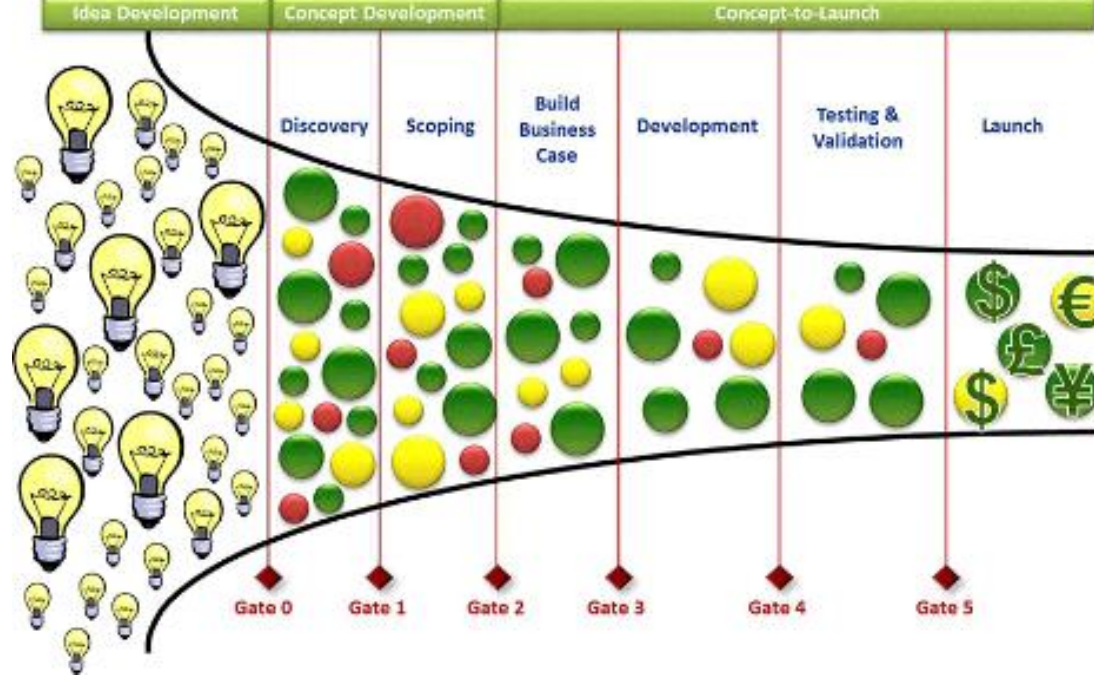
CHEMISCH EINDPRODUCT

Doelstellingen Living Lab

- ▶ 25 product markt combinaties (pmc's) onderzoeken
- ▶ 10 pmc's op de markt
- ▶ 2 pmc's met impact
- ▶ 5 start ups / scale ups op het gebied van Circulaire Tuinbouw

Biomassa Living Lab

Kansen bij Dijkshoorn

- ▶ Veel bewerkingen mogelijk
- ▶ Beluchte vloeren
- ▶ Biomassa beschikbaar (paprika, hoveniers)
- ▶ Ruimte
- ▶ Enthousiaste creatieve ondernemer
- ▶ Afvalverwerkingsvergunning
- ▶ Vergunning Living Lab

Wat kan in Living Lab?

- ▶ Experimenteren met reststromen op schaal van ca. 50 kg – 50 ton
- ▶ Bewerkingen: persen, malen, mengen, drogen, hakselen, zuiveren, zeven, fermenteren
- ▶ Mycelium productie (batches max 200 liter)
- ▶ Lasersnijder plaatmateriaal

Aanbod SIGN

- ▶ vouchers 50% kosten biomassa voorbewerking
- ▶ maximum van €2500 per voucher (bij €5000,- aan kosten).
- ▶ Voorwaarde: ondernemer moet biomassa en de toepassing willen openbaren
- ▶ Alle IP blijft bij ondernemers
- ▶ Eenvoudige administratie

